משרד החינוך
המינהל לחינוך ערכי
המזכירות הפדגוגית
הפיקוח על תורה שבעל פה מ"מ

חל"ד HELED
חל"ד - חונך לנוער ע"ש דרכו

לחשים מיסחרי

לומדים על אהבה

והפעם: שיר אהבה
מילים ולחן: **קובי אוז**
מתוך: **טיפקס**, "החיים שלך בלאפה"

תראי אותי אני כבר מתנהג אחרת,
כותב פתאום שירים על רגשות.
נפגשנו, החיים הפכו להיות כמו סרט,
מלא בכינורות.
תראי אני מחייך כמו אידיוט בבוקר,
חושב מתי הפעם תתקשרי.
נראה לי שאת מרגישה כמעט כמוני,
אז למה לא תודי?

לא, לא אתן לגעת,
מה זה מסתתר בתוך לבך?
אני עוד צריכה לדעת,
אם זו אהבה...

מאז שאני מכיר אותך עוד לא נחתתי
הולך ברחוב נתקע לי בעצים,
והעולם נראה כמו סרטים בטורקיה
ואני לא מגזים.
תדעי לך שבדרך כלל אני לא רומנטי,
האהבה אצלי כמעט קללה.
רוצה איתך רומן גשמי לא אפלטוני,
עם אופציה לשנה...

לא, לא אתן לגעת
מה זה מסתתר בתוך לבך?
אני עוד צריכה לדעת,
אם זו אהבה...

אולי כן, אולי לא
אולי שם, אולי פה
אולי כן, אולי לא
לא, לא, לא...

סיפור חכמה מן התלמוד

רבי עקיבא היה רועה של בן כלבא שבוע [אדם מפורסם ועשיר], **ראתה אותו** [רחל] **בתו של בן כלבא שבוע שהיה צנוע ומעולה, אמרה לו: "אם אתקדש לך, תלך לבית המדרש** [ללמוד תורה]**?**
אמר לה, "כן".

התקדשה לו בצנעה.
שמע אביה,
הוציא אותה מביתו והדירה הנאה [נדר שלא תהנה] **מכל נכסיו.**

מדוע נמשכה רחל לרבי עקיבא?

הלך וישב שתים עשרה שנה בבית המדרש.
כאשר בא [לביתו בחלוף שתים עשרה שנה] **הביא עמו שנים עשר אלף תלמידים.**

על מה מעיד מספר התלמידים?

שמע (רבי עקיבא) **זקן אחד שאומר לה: "עד מתי את מתהלכת אלמנה חיה"?**
אמרה לו: "אם הוא שומע לי ישב שתים עשרה שנים נוספות".
אמר [לעצמו] **רבי עקיבא: "ברשות אני עושה".**
חזר, הלך וישב שתים עשרה שנים נוספות בבית המדרש.

רבי עקיבא נמנע מלפגוש את רחל.
מה זה מלמד על הקשר ביניהם?

המשך בעמוד ב'.

דימות המוח היו יסנים דמתנן, היה מלקט תנן מתוך סערותיה.
אמר לה: "לולו היה דילי הייתי נותן לך ילושלים של זהב"
[תכשיט יקר]
אמרה לו: "לך ולמד בדית המדרש!"
(מתוך נדרים דף נ, עמוד ב)

כתלמן מהסטין - קרוב אל הלב

ויזינדור, 14 ביוני 1918

יקירתי,

קיבלתי היום את מכתבך מיום 11 ב יוני. את חושבת, יקירתי, שאילו אהבתי אותך יותר לא הייתי מתנדב ללגיון. מדוע את מכירה אותי כל כך מעט? לאהוב אותך יותר משאני אוהב אותך עכשיו, לאחר שלקחת על עצמך העול הכבד ביותר שאישה יכולה לקבל על עצמה בגלל איש שהיא אוהבת, איני יודע אם יש בעולם איש שיכול לאהוב יותר. אם אהבה גדולה, עמוקה, יש ביכולתה להביא אושר - אז פולה יקרה, תהיי את המאושרת ביותר. אני אגאל אותך מהכאבים שלך עכשיו. איני יכול לנחם אותך עכשיו בצערך ובסבלך. אני יודע איזה מחיר את משלמת בנעוריך ובאושרך למעני, למען האידיאל שלי. המחיר הוא גדול, נורא גדול, ואיני יודע אם אוכל לגמול לך כראוי, אבל זוהי האכזריות של אהבה עמוקה, ואילו הייתי נשאר עכשיו איתך, לא הייתי ראוי שאת תלדי ילד שלי, וכל חיינו היו חיי חולין ופעוטים וחסרי טעם - לא חיים כאלו אני רוצה לחיות איתך, לא בזול כזה, באפסות כזו, בקטנות כאלה.
שמרי בריאותך, חזקי גופך ורוחך, כי עתיד גדול רב אור ומאושר מחכה לך.

לעולם שלך
דוד בן גוריון, מכתבים לפולה

"אהבה שאינה תלויה בדבר"...

1.
מתן: "שלי בא לך להתחתן אית'?"
שלי: "בטח, למה לא, נתחתן, יאללה".

2.
מתן: "למה את בעצם מסכימה לנשא לי"?
שלי: "כי אני אוהבת אותך, טיפשון",

3.
מתן: "מה בדיוק את אוהבת אצלי"?
שלי: "טוב, נראה... בעצם הרבה מאוד דברים".

4.
מתן: "מה בדיוק את אוהבת אצלי"?
שלי: "אני אוהבת את תכמתך",

5.
מתן: "ואם לא ה"ת' תכם, ה"ת מסכימה להינשא לי?"
שלי: "כן, אני תושבת שכן."

6.
מתן: למה"?
שלי: "כי אתה גם יפה".

7.
מתן: "וננית שלא ה"ת' יפה",
שלי: "אז ה"ת' נשאת לך משום שאתה נתמד".

8.
מתן: "ואם לא ה"ת' נתמד אז גם ה"ת מסכימה?"
שלי: "כן", דמעה קטנה מבצבצת בקצה עינה.

9.
מתן: "אני ממש לא מבין אותך, אפילו אם ה"ת' טיפש, מכוער, אידיוט וקמצן כמו הבן של לינוביץ הרוקת, גם אז ה"ת מסכימה להינשא לי?"
שלי: "אפילו אז",

10.
פניו של מתן מתכרכמות והוא מסנן: "אני לא רוצה משה' שמוכנה להתחתן עם הבן של לינוביץ".
הוא קם מהספסל ונעלם בלילה התשוך, הדמעה שנקוותה בעינה של שלי הופכת לים של דמעות...

ריכוז צוות: **חגית די-נור** /יעוץ: **מיקי סופר** /ליקוט כתיבה ועריכה: **יוחאי עדן, איציק רבי** /יעוץ והפקה: **רפי כהן** איורים: **דודי שמאי** /עיצוב: **פרסומי ישראל**

שבט תש"ס, ינואר 2000

יחסים משחקי אהבה

לומדים על אהבה

2..

כשבא [בפעם השניה] **באו איתו עשרים וארבעה אלפי תלמידים. שמעה אשתו, ויצאה לפניו. אמרו לה השכנות: "שאלי כלים** [בגדים יפים] **לבשי והתכסי". אמרה להן: "יודע צדיק נפש בהמתו".** (משלי יב, י)

מדוע רחל ה"תה בטוחה שרבי עקיבא יזהה אותה וימשיך לאהבה, גם כאשר היא מוזנחת?

כשהגיעה אצלו, נפלה על פניה והייתה מנשקת לו רגלו, דחפו אותה תלמידיו. אמר להם: "עזבוה, שלי ושלכם - שלה הוא!"

מהו לפי רבי עקיבא הדבר שעשיך לרחל?

שמע אביה שבא אדם גדול לעיר אמר:" אלך אצלו, אולי הוא יפר לי נדרי"?
אמר לו (רבי עקיבא): **"על דעת** [לו ידעת] **שהוא אדם גדול האם נדרת? אמר לו: "רבי, אפילו פרק אחד ואפילו הלכה אחת."**
אמר לו: "אני הוא".
נפל על פניו, נשקו ברגלו ונתן לו מחצית ממונו.

מה הביא לעינוי ביחסו של בן כלבא שבוע לבתו?

(על-פי תלמוד בבלי, כתובות, קף סג, עמוד ב)

ביקורת - "שכחו מה נאת אהבה"

חבר או חברה כפי שזה מצטייר בעיתוני הנוער, אינם שותף או שותפה לחוויות הנעורים, אלא הם סוג של רכישה יפה שאותה מציגים לפני החבר'ה כדי להתגאות ולהתנאות בה. חבר או חברה אינם נבחרים על-פי משיכה רגשית, אלא על-פי הפנים והגוף, ועיקר ההתנסות היא גופנית, ולכן יש עיסוק רב, טכני בעיקר, באמצעי מניעה, במכתבים למערכת ובהם הבעת חרדות מפני הריון מוקדם.
אז תסלחו לי עורכי כתבי העת לנוער. או ששכחתם מהי אהבת נעורים, או שעל-פי עיתוני הנוער, אין כבר אהבה אמיתית רק אהבה מפלסטיק, אהבה "כמו בסרטים".
ואני מבקשת בכל ליבי ממך ומחברותייך: שמרו על האהבה, שמרו על הנעורים. אל תתנו לערכים חומרניים לקלקל לכם את הדימוי על האהבה. אהבה אינה תלויה בסוג הנעליים שנועלים ולא בצבע שיער אופנתי. אל תתנו לאנשים עייפים וממוסחרים לספר לכם על אהבה. הם כבר שכחו מהי. למדו להבחין בין יצרים לשמם לבין הרגש העמוק. וכל מגע גופני שאינו מלווה ברגש הנכון, הנפש שלנו שכל-כך רגישה לזיופים תגלה ותדחה, ותחכה לרגע המושלם, המתאים לאהבה אמיתית.

חווה פנחס כהן,
מכתב לבתי ולחבריה בני העשרה
מתוך: **מגזין "השתקפות"**

כיצד אנהג באשתי?

אחד מתלמידיו, שעמד לשאת אישה שאלו: "כיצד עלי לנהוג ברעייתי? התפלא **רבי אריה לוין** על עצם השאלה והשיבו: "ומה השאלה? - הרי היא כגופך, נהג בה כפי שנוהג אתה בעצמך..."
ואכן, כשחשה רעייתו ברע נלווה רבי אריה לביקור אצל הרופא ואמר לו: "דוקטור, הרגל של אשתי כואבת **לנו**..."

אִישׁ צַדִּיק הָיָה

עיין ערך אהבה

אַהֲבָה נ' חיבה עזה, רגש של משיכה גדולה או חשק למישהו או למשהו. **אהבה אפלטונית,** אהבה רוחנית טהורה, אהבה שאינה חושנית. **אהבה זרה,** אהבה הנוגדת את המוסר הרשמי והמקובל. **אהבה חפשית,** יחסי אהבים בין שני המינים שלא לפי חוקי הדת או המדינה בענייני אישות ונישואין. **אהבה עצמית,** אנכיות אגואיזם.

מִילוֹן אֶבֶן שׁוֹשָׁן

כוח האהבה

האהבה היא תגובה רגשית חיובית כלפי הזולת, שבלעדיה לא תיווצר ולא תתקיים כל חברה אנושית. קיום החברה בכל צורותיה ומוסדותיה, למרות המשברים הקשים העוברים עליה מדי פעם בפעם, מאשר את הדיעה כי כוח האהבה חזק מכל כוחות ההריסה...המאיימים על קיומה והוא מתגבר על כולם.

מתוך האנציקלופדיה העברית ערך אהבה

רוצים לקבל, לא מוכנים לתת.

בניסיון לעמוד על הגורמים לאחוז הגירושים הגבוה, נערך בעיר ניו יורק שבארה"ב סקר מקיף אשר בחן את השאלה מהן הסיבות לגירושין? עורכי הסקר הופתעו לגלות כי אחד הגורמים המרכזיים להתפרקות המשפחה היה הציפיות מחיי הזוגיות. הללו נעו בין הרצון לקבל -80% לעומת הרצון לתת - רק 20%.

מִן הָעִיתּוֹנוֹת

כָּל אַהֲבָה שֶׁהִיא תְלוּיָה בְּדָבָר, בָּטֵל הַדָּבָר, בָּטְלָה אַהֲבָה.
וְשֶׁאֵינָהּ תְלוּיָה בְּדָבָר, אֵינָהּ בָּטֵלָה לְעוֹלָם.

מסכת אבות פרק ה' משנה טי

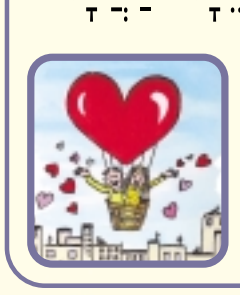

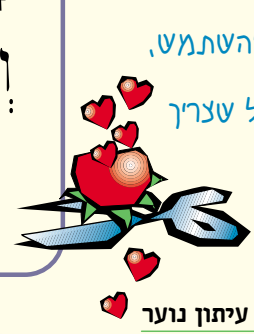

שווה ציטוט

האהבה היא כמו...
מספריים - צריך לדעת איך להשתמש, כדי לא להיפצע
תפוח - תמיד יש את המורעל שצריך להיזהר ממנו.
נעל - עם הזמן זה נשתך.
תפוז - מי שלא יודע לקלף, יוצא לו קווץ'..

מתוך עיתון נוער

כל אדם שאין לו אישה איתו אדם

תלמוד בבלי מסכת יבמות

האהבה היא - נחושתיים
אזיקים היא וכבלים
אך בעצם, חי שמים
אין חוקים לה וכללים

נתן אלתרמן

מים רבים לא יוכלו לכבות
את האהבה
ונהרות לא ישטפוה

שיר השירים ח', ז

שווה ציטוט

מצא אישה מצא טוב

משלי י"ח כ"ב

מיכל: התבר שלי הוא מלאך!
הדר: גם התבר שלי לא בן-אדם.

אהבה וכסף מניעים את העולם,
אהבה לרגע,
והכסף לעולם...

לתת - מילים חמוטל בן זאב,
לחן: בועז שרעבי

לתת - את הנשמה ואת הלב
לתת
לתת כשאתה אוהב
ואיך מוצאים את ההבדל
שבין לקחת ולקבל
עוד תלמד לתת לתת

לגלות סודות בסתר
להתיר את סבך הקשר
כשהלב בך נצבט
מכל חיוך, מכל מבט

אתה נזהר, אתה יודע
וחוץ ממך איש לא שומע
פוסע בין הדקויות
וממלא שעות פנויות
לתת את הנשמה ואת הלב

אתה לומד עם השנים
לבנות ביחד ביניים
לחיות עם כל השינויים
לרקום איתה סיפור חיים
ולעבור ימים קשים
במצוקות וריגושים
תמיד לדעת לוותר
ואת הטעם לשמר
לראות בתוך הנפילה
שיש מקום למחילה
תמיד אפשר שוב להתחיל
כמו יום חדש כמו כרגיל - לתת

דף מיומנה של רחל:

יום ראשון, ה' בטבת, 21 לדצמבר שנת 65

שלום ימני,

תלפו כבר שבע שנים מאז הפרידה מעקיבא....

קטע ממכתבו של רבי עקיבא לרחל
יום שני, ד' באב 6 לאוגוסט שנת 67

רחל יקירתי!

שלך באהבה,
עקיבא